

[Viggo Starcke.]

evner udnyttet, eller som bliver stillet over for opgaver, som de ikke har naturlige forudsætninger for at løse, mister interessen for deres arbejde i forsvaret. Endvidere har det vist sig, at et enkelt uheldigt element blandt de menige eller blandt befalingsmændene kan ødelægge meget af det positive arbejde, som den overvejende del af menige og befalingsmænd bygger på og er interesseret i at bevare, og disse ulemper kan psykotekniske metoder bøde på.

Dertil kommer, at indførelse af psykoteknik i forsvaret vil nedsætte driftsudgifterne. Overalt i udlandet gives der således udtryk for, at den militære psykologiske virksomhed, bortset fra en kortere indledende forsøgsperiode, medfører meget store besparelser på de militære budgetter. Der er således i Sverige påvist en direkte besparelse. Ved at man investerede 130 000 kr. i militærpsykologisk arbejde, har man kunnet spare 1,5 mill. kr. om året.

Der er herhjemme slået stærkt til lyd for en udvidelse af det militærpsykologiske arbejde, og en kommission, der var nedsat af forsvarsministeren til at undersøge sagen, afgav i 1949 en enstemmig betænkning med forslag om oprettelse af et militærpsykologisk institut.

Ved at gennemføre de fornødne rationaliseringsforanstaltninger vil man udnytte tjenestetiden, lette arbejdet for det sparsomme befalingsmandskorps og nedbringe generalomkostningerne ved forsvaret. Opbygningen af forsvaret har lagt en stor byrde på det danske samfund. Det er derfor vigtigt, at der økonomiseres med de hjælpemidler, som forsvaret råder over. Et led i dette er spørgsmålet om den rette udnyttelse af tjenestetiden. For forsvaret selv spiller det selvfølgelig en rolle, at tjenestetiden udnyttes så intenst som muligt, for det er en betingelse for den bedst mulige uddannelse, men selve samfundet, som må afse både midlerne og den produktive arbejdskraft og bære byrderne, er lige så interesseret i, at den kostbare tid ikke går til spilde. Endelig har den enkelte soldat krav på, at den tid, han stiller til rådighed for forsvaret, udnyttes på fornuftig vis.

Når militære myndigheder tidligere skulle tage stilling til udnyttelsen af tjenestetiden, skete det udfra et almindeligt skøn. Nu tager skønnet sjældent alle forhold ligeligt i betragtning, og enhver arbejdsleder bliver

ofte metodeblind, når det gælder hans eget arbejdsområde. Dertil kommer, at den moderne krigsteknik i forbindelse med samfundets udviklede karakter efterhånden har gjort det umuligt for de militære myndigheder blot ved hjælp af et skøn at få det rette indblik i tjenestetidens udnyttelse.

Problemet kan imidlertid løses ved anvendelse af de metoder, som har udviklet sig indenfor rationaliseringsteknikken. Ved hjælp af de almindeligt kendte arbejdsanalyser vil det være muligt for de militære myndigheder at skaffe sig et omfattende og dog tilstrækkelig nøjagtigt indblik i, hvor lang tid de enkelte arbejds-elementer kræver. Principperne for arbejdsanalyser og andre rationaliseringsforanstaltninger har længe været kendt i det civile liv, og de har også vundet indpas indenfor militærvæsenet. De er således både kendt og anvendt i den engelske hær og i den amerikanske hær. Herhjemme har der rent forsøgsmæssigt været foretaget en enkelt arbejdsanalyse, og forsøget viste, at udnyttelsesgraden ved det pågældende kompagnis start, da det var ret svagt enkadreret, lå på 32 pct., men at en stærkere enkadrering og mere hensigtsmæssig udnyttelse af lokaleforhold og forskellige andre rationaliseringsforanstaltninger bragte udnyttelsesgraden op fra 32 til 59 pct., næsten til det dobbelte.

En simpel grundlæggende foranstaltning, som hurtigt vil give resultat, er iværksættelse af arbejdsanalyser, og der findes ingeniørfirmaer, som er parat til at tage sådanne opgaver op i samarbejde med forsvarets ledelse.

En udstrakt anvendelse af rationaliseringsteknikken indenfor forsvaret vil kunne forbedre uddannelsesforholdene, forenkle den militære administration, forkorte uddannelses-tiden, lette arbejdet for befalingsmændene, spare på antallet af befalingsmænd, nedbringe generalomkostningerne ved forsvaret og skabe større forståelse mellem forsvaret og det militære personel og befolkningen. Et samarbejde mellem forsvaret og de civile rationaliseringskyndige vil kunne være med til at bygge bro over de misforståelser, som der hidtil har været mellem forsvaret og den danske befolkning.

Der er et princip, vi lægger stærkt vægt på. Det er det, vi kalder det lokale for-